

Név:

Osztály/Évfolyam:

Kompenzációs vizsga
az egységesített, kompetenciaközpontú írásbeli
érettségi vizsgához / érettségi és diplomavizsgához

2025. január

Magyar

Kompenzációs vizsga (1.)
A **vizsgázó** példánya

Kompenzációs vizsgával kapcsolatos információk vizsgázóknak

Tisztelt Vizsgázó!

Az alábbi kompenzációs vizsga egy vizsgatételt tartalmaz, amely több feladatból áll. Mindegyik feladatot a mellékelt szöveg(ek) figyelembevételével kell megoldani. A feladatokban mindkét követelményszint megtalálható: a *reprodukción*, *reorganizáción* és *transzfer*, ill. a *reflexión* és *problémamegoldás*. Az utolsó feladatnál összefüggően kell beszélni, ezt a teljesítményt a következő szempontok alapján értékelik:

- az összefüggő beszédnek megfelelő szerkezeti tagolás
- a párbeszédés részben megnevezett tartalom használata és reflexiója
- érdemi helyesség
- az érvelés logikája
- a tartalomnak és nyelvezetnek a címzetthez való igazítása
- az adott szituációnak megfelelő fogalmazás

A felkészülési idő min. 30 perc, a vizsga időtartama max. 25 perc.

Segédeszközként használhat szótárt.

A kompenzációs vizsga eredménye akkor pozitív, ha ön a fontosabb területeken nagyrészt teljesítette a követelményeket.

A végső osztályzat a kompenzációs vizsga során nyújtott teljesítményből és az írásbeli vizsga eredményéből tevődik össze. A végső osztályzatról a vizsgabizottság dönt.

Sok sikert!

Téma: Barátság

Szituáció: Egy iskolai rendezvényen a barátságról beszélgetnek, illetve tartanak beszédeket a diákok. Ön is hozzászól a témához. Felkészüléséhez a mellékelt szövegeket használja fel.

Olvassa el a *ma7.sk* weboldalon 2019. július 30-án megjelent *Gondolatok a barátságról* című cikket, amelyet Zsebik Ildikó írt (1. melléklet), valamint Csíkszentmihályi Mihály gondolatait az 1997-ben megjelent *Flow – Az áramlat. A tökéletes élmény pszichológiája* című könyvből (2. melléklet)!

Dolgozza ki a következő feladatokat:

Feladatok		Követelményszintek
1.	Foglalja össze a szövegek főbb gondolatait!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 3 perc
2.	Elemesse az 1. melléklet szövegét a következő szempontok alapján: – a szöveg szerkezete – a szöveg nyelvezete	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 7 perc
3.	Vizsgálja meg a szövegek kijelentéseit a saját tapasztalataival összehasonlítva!	1. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer</i> A vizsgarész időtartama: kb. 8 perc
4.	<u>Mondjon egy beszédet</u> a témáról fiatalok előtt: – Nevezze meg a szövegek főbb gondolatait! – Hozza összefüggésbe a szövegek kijelentéseit saját ismereteivel! – Fejtse ki álláspontját arról, mit jelent a barátság egy XXI. századi fiatalnak!	1. és 2. követelményszint: <i>reprodukció, reorganizáció és transzfer;</i> <i>reflexió és problémamegoldás</i> A vizsgarész időtartama: max. 5 perc (min. 3 perc)

1. melléklet

Gondolatok a barátságról

A barátság az egyetlen ellenszere a gyűlöletnek, és az egyetlen garanciája a békének – mondta egykor Buddha, és kijelentésének ma is súlya van. Vajon a XXI. század elején léteznek még igaz barátságok? Hány barátja lehet egy embernek? Mi az ismérve a valódi barátságnak? Ezek a kérdések jutottak eszembe, amikor elhatároztam, hogy a világnap apropóján magam is elmondom tapasztalataim útján szerzett véleményem.

Zsebik Ildikó

Egy barát nem attól válik barátta, hogy folyamatosan velünk van, hanem attól, hogy tudjuk és érezzük: mindig mellettünk áll. Ha mások hátat is fordítanak nekünk, sosem kell attól tartanunk, hogy ő szúrja az utolsót¹ és egyben a legfájdalmasabbat.

A barátságban nincs alá- vagy fölérendelt viszony, csak mellérendelt van. Ahogyan feltételek, elvárások sincsenek, csak önzetlenség. A barát veled örül a sikereidnek, és veled szomorú, ha bajban vagy, ugyanakkor nem hagyja, hogy elhagyd magad, segít lábra állni. Ő a lelki szemetesládád, sokszor jobban ismer, mint te önmagadat.

Az igaz barát őszinte, nincsenek titkai, rejtegetnivalója, és ezt érzékelteti is, így te is megbízhatasz benne. Nem akar becsapni, nem érdekből, nem hátsó szándékból barátkozik veled, hanem nyílt lapokkal játszik. Ha problémátok

van egymással, azt is meg tudjátok oldani, túl tudtok azon lépni. Mindketten tisztában vagytok vele, miben volt igazatok, és miben tévedtetek, és a bocsánatkéréssel nem vártok a másokra. A barátság közös élményeken alapul, fontos tehát a bizalom, a kölcsönös megértés, a szeretet, a törődés és az elfogadás.

Nem tudom, a korábbi századokban ez a fajta barátság mennyire volt jelen az emberek életében, ma határozottan azt látom: kevés embert illet meg a megtisztelő megszólítás: Barátom. Ritkán tapasztaltam meg azt az élethelyzetet, amelyet Walter Winchell így fogalmazott meg: az igazi barát akkor jön, amikor mindenki más megy, vagy még pontosabban: A barát az, aki akkor van melletted, amikor máshol kellene lennie (Len Wein).

Manapság nagyon könnyen nevezük barátunk a másikat. Pedig mindannyian tisztában vagyunk

vele, hogy csak kevés igazi barátság van jelen életünkben. Pénz-központú világunkban annál több az érdekbártság, amelynek hátterében elsősorban az anyagi előny-szerzés áll. Ezek viszont csupán az érdekek érvényesítésének lehetőségéig tartanak. Törvényszerű tehát, hogy egyszer véget érnek. Ilyenkor szokott előfordulni, hogy az egykori „barátok” szembe kerülnek egymással, és akaratlanul is lerántják a leplet az eddig eltitkolt ügyleteikről.

Mivel nem végeztem saját kutatást, csak mások eredményeire hagyatkozhatom. Ezek szerint egy átlagembernek maximum 3–5 legjobb barátja van. Azok az idős emberek, akiket barátok vesznek körül, hosszabb életre számíthatnak. Végezetül: genetikailag hasonlítunk a barátainkhoz. A génállományunk körülbelül egy százalékban megegyezik azokéval, akiket a barátainknak választunk. ■

Forrás: <https://ma7.sk/kavezo/gondolatok-a-baratsagrol> [2024.12.04.]

Szómagyarázat:

¹ ő szúrja az utolsót: ő fog leginkább bántani, megsemmisíteni, ellenünk fordulni

2. melléklet

Flow – Az áramlat. A tökéletes élmény pszichológiája

Csikszentmihályi Mihály

[...] Mint minden igazán fontos dolog, a személyes kapcsolatok is nagyon boldoggá tehetnek minket, amikor jól működnek, és nagyon boldogtalanná, amikor nem. Az emberek környezetünk legrugalmasabb, legváltozékonyabb részét képviselik. Ugyanaz az ember csodálatossá teheti a reggelünket és rémessé az esténket. Mivel annyira függünk mások szeretetétől és elismerésétől, érzékenyek vagyunk arra, hogyan bánnak velünk. [...]

[...] Ha valaki olyan „barátokkal” veszi körül magát, akik pusztán csak megerősítik a kifelé mutatott személyiségét, akik soha nem kíváncsiak álmaira és vágyaira, akik soha nem biztatják arra, hogy új utakat próbáljon ki, akkor elmulasztja azokat a lehetőségeket, amelyeket a barátság nyújthat. Az igazi barát olyasvalaki, akivel időnként boldogulhatunk, aki nem várja el tőlünk, hogy mindig a papírformát hozzuk; olyasvalaki, aki segít bennünket az önmegvalósításban, és ezért hajlandó osztozni a kockázatban, amely minden komplex tevékenységben jelen van. [...]